

Any XV

Barcelona 6 de Mars de 1902

Copia fot. de A. Esquivas
 (c) Ministerio de Cultura 2006

A la frábica de 'n Gana
 la coneixen per «La Pinxa».
 Ella podrà sé una xinxà...
 ¡pro una xinxà soberana.

El promés de la minyona

Al fer tractes ab la Reparada per entrar al meu servey, ella ja va advertirm'ho, que tenia promés...

Pero com lo tenir promés no constituheix cap delict, no vaig concedir importancia á n' aquest detall... ¡Bè prou ho he deplorat després!

Son tots dos de la Vall d' Arán. Ella es una mos-sota frescal, guapassa, neta com una patena y ab unas mans per la cuyna que no hi ha un més enllá. Té per mí, conco com soch, cuydados de dona propia ab sumissions de minyona. Sab una especialitat del platillo ab muixarnóns, que quan ella treu á taula aquell bé de Deu de senyoríos del paladar, un, no sab si ferli una abrassada ò regalarli un' unsa de perruca.

Pero en cambi, 'l seu promés... ¡es la meva pesadilla! Jo crech que 'l Govern va arrancar-lo de la Vall d' Arán y va dur-lo á ciutat no més que per la meva desgracia.

Si hagués sapigut lo que m' havia de passar, pot ser m' hauria surtit més á compte pagarli la quinta. ¡Me n' ha fet de molt crespas!

Jo soch naturalista per servirlos. Sab tothom que visch dedicat exclusivament á la ciencia. Tinch l' honor de formar part de gran nombre d' academias sabias d' Africa, Assia y Oceanía. Coneix el mon las meas interessants investigacions sobre la cria de 'ls llargandaixos, la inteligencia de las moscas y las aplicacions industrials de la llevor de tomátech. Douchs, tot aixó s' ha fós. Entre jo y 'ls meus estudis s' ha interposat un soldat de caballería.

Las meas volgudas colleccions d' insectes y anfibis, els meus interessants herbaris, han sigut passats á *saco* per una banda d' *hulans*... ¡El promés de la minyona y 'ls seus germans d' armas!

M' hi queixat mil voltas á la Reparada, pero es inútil, prou que ho veig. Es el seu futur marit, y l' amor que li té, pot més que las meas advertencias. Cent voltas li he prohibit qu' obrís la porta del pis á n' aquell bárbaro y las cent he sigut desobehit. He arribat fins al punt de donarli 'l *despido*, pero ella, la gata moixa m' ha desarmat ab aquell platillo ab muixarnóns de la meva perdició.

Tan acostumat estich á las malifetas del *socio*, que ja se sab, quan ella 'm serveix platillo, ja me 'n penso alguna.

L' un día entro á casa y me 'l trobo escrivint á la meva taula:

—Hola, minyó, ¿qué fás aquí?

—Ja ho veu, escrich á casa... únicament que com un no es llarch de lletra, faig primer un *esborrador* demunt d' aquest paperot. ¡Horror!, el *paperot* es una comunicació de l' academia de Pekín, ahont me nombran *socio* d' honor. Aquell día ja se sab... ¡platillo ab muixarnóns!

Un 'altre día me 'l trobo ab un company regirant ampollas d' un prestatje. El such d' unas, el passan á las altrás quan els sorprenden.

—Deu lo quart,—fa ell...—¿á que no sab qué fém?

—Tú dirás,—replico petant de dents.

—Donchs, hém vist que l' ayguardent se li torna-

va ranci y l' aprofitarem ab el company... ¡Encara li netejém las ampollas!

—Pero avestrús... ¿no veus que son animals que tinch ab esperit de vi?

—No hi fa rés... Ja 'ns agrada de la forta!...

—Pero, ¿y las bestiolas?

—No 'ns fan escrupol... ¡Las hem llensadas al carrer!

—Al carrer... ¡pobre de mí!... —Baixo corrents y veig que 'ls imbécils m' han llensat lo millor de la collecció. Una granota viuda, un feto de garipau y tres sangoneras criadas á mitja llet. No puch aprofitarne rés perque ab lo tragí de carros han quedat encastadas á las llosas. Al tornar á dalt, els miserables havían desaparegut... ab l' esperit de las ampollas.

Aquell dia, demunt del platillo ab muixarnóns, els angelets hi ballavan.

Ja se sab... Quan entro á casa y arriban al meu nás las emanacions aromáticas d' aquell guisat de la meva perdició, vulgas que no, 'm veig obligat á horroritzarme.

L' un día son els *incunables* de la meva biblioteca que 'm trobo pe 'ls recons. Ell y els seus companys han passat la estona jugant á geps ab los venerables pergamins de tres centurias. L' altre día es el meu diploma de doctor, plé de forats. Els infames han jugat l' esgrima ab sos xarrascos y l' sagell de la Universitat 'ls ha servit de *blanco*. Del extranger m' enviá un confrare mostres de terra cretácea; ell hi neteja el punyo del sabre. 'M regalan un plansò de codonyera d' Indias y l' guapo se 'n fá un bastó. 'M fan present d' un tros d' ámbar en brut y 'l pillo se 'n fá una pipa. En fí, á casa meva no hi há res segur, res absolutament, excepte 'l platillo ab muixarnóns... Y com que acostumat á un plat tan deliciós, no sé prescindir d' ell, resulta que 'm regalo el paladar, pero ¡ay! á costas de ma tranquilitat amensada y ab la rabia al cos á to! hora.

L' altre día tinguí una grossa alegría ab motiu del estat de siti. La Reparada mateixa 'm doná la bona nova:

—Sab el meu promés?—va dirme.

—¿Qué?—vaig réplicar segantsem las camas.

—Ara estaré uns días sense venir. Ab motiu del estat de siti l' han destinat á Sant Martí, y Deu sab quan acabaré aixó.

—Gracias á Deu!—vaig á exclamar.

Y aprofitant aquell descans d' uns quants días, vaig ferme portar de Collbató dugas grans sacas d' herba fresca de morella-roquera, á fí de proseguir mas interessants investigacions sobre las virtuts curativas d' aquesta planta.

Mes, ¡gran Deu!.. A l' endemá, al llevarme á las onze, quan vaig cap á la cuyna pe 'l xocolate, 'm veig cohentse als fogóns un platillo de primera.

Me 'n entro al despaig y ¡válgam sant Antoni!, per poch caich en basca. Els meus herbaris tots estavan per terra, las fullas y plantas havían sigut arrancadas de 'ls llibres, la morella-roquera havia desaparegut. ¡Ni la invasió de 'ls bárbaros!

Crido á la minyona llensant foch pe 'ls caixals y li pregunto la causa d' aquell terrabastall.

—Ha sigut ell—me respón.—¡Ell y 'ls seus companys!

—¿Ahont es la morella-roquera?...

—Se l' han emportada perque diu que 'ls caballs

tenían mal de cor y l' han vist tan tendra y fresqueta!.

— Pro y 'ls meus herbaris?, las mevas admirables coleccions de la flora catalana?

— Com que 'ls estanchs no son oberts á causa de la huelga y ells, els pobres, no tenían tabaco, han eixit del pas trinxant tota aquella fullaraca y fumantsela.

— Aixó es inaudit, intolerable!...

— També 'ls ho he dit jo. Pero ells m' han respost que com qu' estém en estat de guerra, el militar ho governa tot.

— ¿Pero no deyas qu' ell estava de guarnició á Sant Martí?

— Això era ahir. Pero ja sab vosté que la caballería sempre corre.

— Y tal si corre! vaig pensar jo. Ara mateix tinch á ton promés y al seu caball demunt la boca del cor.

Aixó sí; del platillo d' aquell día me 'n llepo encara 'ls bigotis!

RAMON BERENGUER

Couplets pera la sarsuela "Viva mi niña,,

que cantarà avuy día de son benefici l' aplaudit actor

genérich del «Teatro Principal» de Gracia,

CARLES RUBIO

I

Un tinent va dí á una raspa
si 's volia ab ell casar,
y ella prompte, al contestarli,
li va fer *que no* ab la má.
Ell li diu:—¿Per qué 'm desprecias?—
y ella díu:—Perque es privat;
no tenint vint mil pessetas,
fill meu, te n' haurás d' estar.

Y el tinent renega
d' eixa lley bergant
qu' ha posat en Weyler
sobre 'ls seus soldats...
¡sens' mirá á las nenas
que vesteixen sants!

II

Díu que reina una epidemia
dins de Casa la Ciutat,
puig s' hi han posat malaltissos
no sé quants municipals.
Molts d' ells feyan de *ñiñero*
y altres rentavan els plats
de las cuynas olorosas
d' alguns *pobres oncejals*.

Pero al sapiguerse,
el senyor Amat
«les quitó la breva,»
y els municipals
diu qu' esta Quaresma
volen fé 'l malalt.

ABELARDO COMA.

Al mercat.--De Quaresma

— ¿Aixó díu?.. May en sa vida ha vist bacallá més bonich!

— Fugiu, miram y no 'm tochs!

— Bé, no ho rebregui are; si ho vol ho prén, ó si no ho deixal!

— Que 'm vol dir á quin preu ho ven?

— Filla, á dos rals; prou grossas son las lletras del lletrero pera llegirho!

— Es. . que 'm fa nosa el negre.

— Un altre any ho pintarem blanch per donarli gust. Quánt n' hi poso?...

— No, filla, no, ¡qué 's creu que 'm deixo de rifar á n' aqueix preu?

— Vosté es qui se 'm rifa! Que jo me la rifés no fora extrany. perque al meu poble ja es costum que 's rifa els porchs..

— ¿A mí porca?... Vegi de parlar bé, si no vol que la cistella li voli pe 'l cap!

— Quí, vosté?, ¡si no se 'n va, surto del taulell y l' hi poso 'l daixonsas com un tomátech!...

— Vaja, María, ¿qué passa que cridas d' aqueix modo?

— Aqueixa carronya que 'm volia engiponar el bacallá á dos rals!

— Pot ser vol que l' hi regali.

— ¡També á dos rals, filla!...

— Que prengui aqueix, que l' hi donaré á trenta.

— Sí, aqueix se 'l menja vosté; ¿qué 's creu que vull escanyarme menjant espinas?

— Donchs vágissen al diantre! Gutierras, fassi 'l favor de fer marxar aqueixa senyora.

— ¿Qué sucede, Catarina?

— Que m' insulta!

— ¡Mentidera!

— *Vamos, señora, res de palabras grossas...*

— M' ha dit porca!

— Y ella à mí!...

— ¡Orden, sino las agafol!

— Per qué m' agafará? Jo no faig mes que vendre; es ella la que...

— Ella ha comensat.

— Y vosté ha *concluido*. *Retirese pronto* si no vol *recibir*.

— ¡Ja se 'n guardarà prou! Faré venir en Quel...

— El seu marit *se lo guarda* vostè en la calaixera *con algodón* fluix. *Ansia... ¡lejos de aqui!*

— Aném, María, aném, qu' aqueix municipal es un *neula*...

— La *neula* será *usted*... *ande, al avio!*

— Ben fet, Gutierras; aquí té un tall de bacallá.

— Gracias, Catarina. (*Nada, hoy menchamos de peix en casa*).

J. M.ª MALLAFRÉ.

L'INFORMACIÓ Blanco y Negro

LOS SUCESOS DE BARCELONA

(1)..... LA EXACTITUD DE LA INFORMACION GRAFICA (2).....

GRUPOS DE HUELGUISTAS EN EL PLA DE LA BOQUERIA.....

LA RAMBLA DESIERTA - DESPRES D'UN CHAFECH (DIGO) DESPRES D'UNA COL-
LISION.....
P.D. LOS ARBOLES PARECEN LEVANTAR SUS BRAZOS SECOS.....

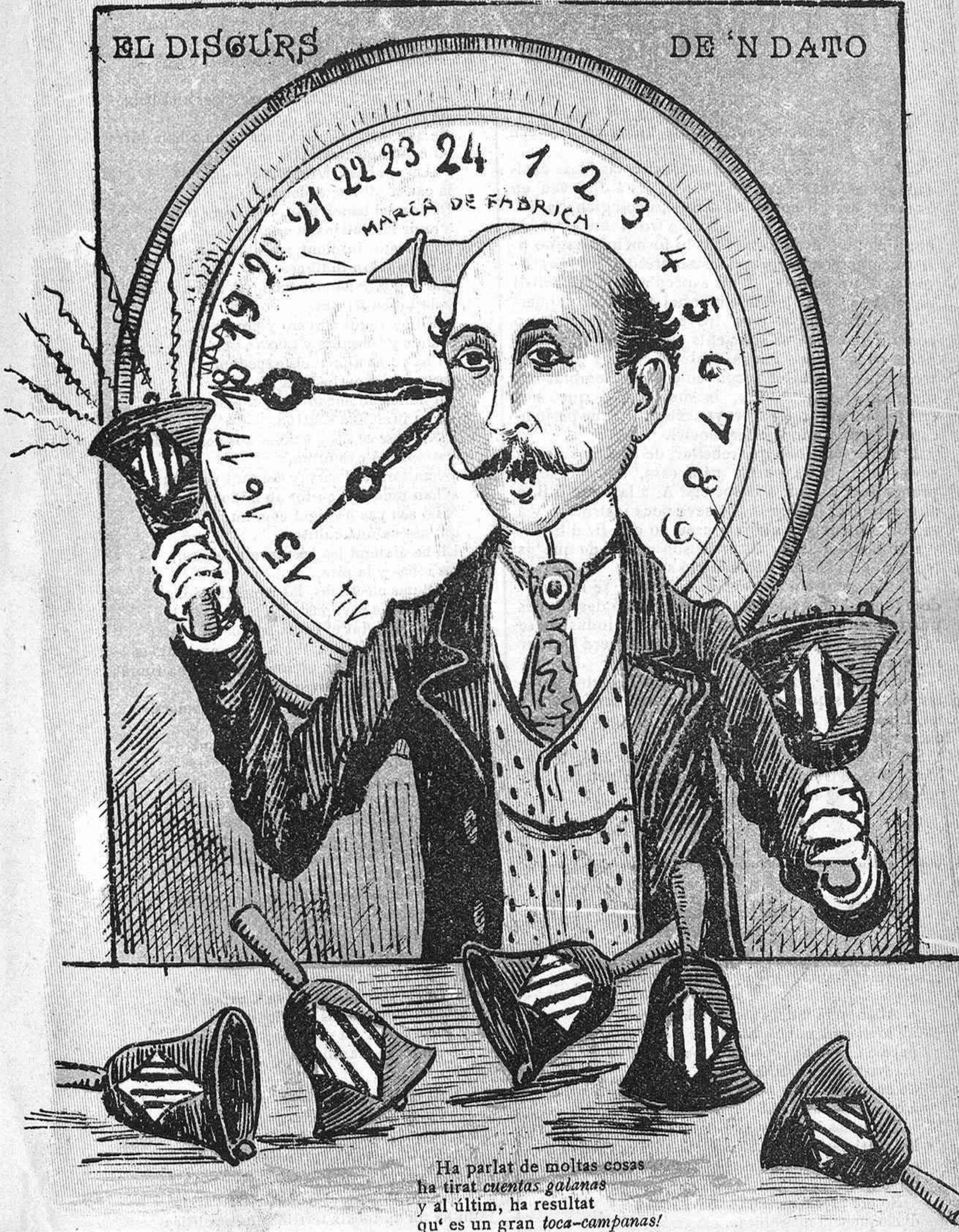

"Asi se escribe la historia"

Asusta sols el pensar
que, si 's fa aixis per Espanya...
que no 's farà pel... Transvaal?

EL DISCURS

DE 'N DATO

Ha parlat de moltes coses
ha tirat *cuentas galanas*
y al últim, ha resultat
qu' es un gran *toca-campanas!*

¡OH, LA LLIBERTAT!

Que 'ns regenerem ó degenerem? Jo crech lo segón y m' explicaré:

Las ilusions fantásticas, las ideas exaltadas sens fonament, s' regeneran, es á dir, van en augment, pero l' home, en sentit psicológich, ha de generat. Lo cervell de l' obrer 's trova en estat de ebullició; en ell únicament s' hi forman ideas, no fillas d' impressions propias, sino creadas per las promesas d' un egoista, d' un especulador del treball de l' obrer, que ab l' únich anhel d' ocupar el puesto qu' ells desitjan y no trovantse ab medis y no contant ab elements suficientes pera arribarhi, la seva poca conciencia é inícu ambició, arriba á tal extrém, que no trovan inconvenient en sembrar en meetings, reunions, etc., la mala llevó que més tart produheix los seus fruyts malsans, que perjudican després á tota l' esfera social.

L' obrer, en lloch de treballar, de procurar per la seva familia y de portar pá á casa, únicament se preocupa d' assistir á la societat A, á la reunió B, ó al meeting C. Y degut á la seva poca instrucció y á sa poca potencia cerebral, creu lo que li dihuen, y adora com á deus, als que son causa de que 'ns trobém en l' actual perturbació social.

Al més petit comerciant ó industrial se l' considera com á burgés; com si treballés ó desenvollés una industria per recreo. L' comers y l' industria se 'n ressenten, y en resúm, qui ho pagarà serà l' obrer mateix.

Y de tot aixó, ¿quí 'n tindrà la culpa? Quatre egoistas inhumans que predican y pregonan la Fraternitat, Llibertat é Igualtat, sens saber lo que signifiquen eixas paraulas.

Sota la capa de 'ls immortals principis de la Revolució, sols se trevalla en profit de la hipocresia, la mentida y l' ignorancia!

HERNANI.

¡Esa pica más corta!

Las cosas pel seu nóm, doctor Robert, ¡permétim que li diga

Al entaulá 'l debat en lo «Safreig» ab lo discurs qu' ha dit no fa molts dias, pel meu gust ha estat fluix, pero molt fluix y... hasta més li diria;
Jo crech que s' ha portat com correspón á un perfet fusionista..

Si hagués interpretat, volgut doctor, los sentiments qu' á Barcelona animan en las fetxas actuals, d' aquest Govern, no s cantaría ja gall ni gallina!

No era precis per xó fer devassalls d' eloqüencia magnífica...

Bastava sols ser clar, concret, precis

y anar al grá ab vigor y ab energia.

A ser en lo «Safreig» y en lo seu lloch jo, modest publicista, —si no ab tanta eloqüencia com vosté, — aix's parlat haur'a;
—«Senyors: Lo que ha passat per allá baix, no cal que jo us ho diga...
Bé que mal, els periódichs tots ho han dut en columnas nutridas.

Aném al cas. La culpa ¿de qui es? la causa ¿d' ahont deriva?
Deriva del banch blau. D' haver portat á regir los destins d' una provincia á un pretor insolent, plé d' ambició, d' apetits tan indignes que de tot n' ha tret such, tot ho ha podrit y de tot ha fet fira.

Ell ha venut amparo y protecció á taúls y bergants y celestinas; ell ha pcsat á preu els expedients per resoldre en justicia (?)
Ell ha fet un éncant de son palau y una inmunda sentina.

Sos passos, sas gestions, sos actes tots y son bastó y sa firma, s' han torsat al servey del tant per cent, s' han rendit al postor ab millor prima.

Lo seu pas ha sigut com un mestrall qu' asseca una cullita:
Ell ha aixugat las bóssas, els cellers, las robas y la pisa, los llums eléctrichs, las consignacions de totas las partidas...

¡No s' ha endut el palau porque es tronat y no ha aixugat las fonts per .. aygualidas!

Donchs bé; á un pretor aixis se l' ha tingut enfront d' una provincia á la vora d' un any... ¡En va 'ls clamors, en va 'ls crits de «justicia», en va lo *tolle-tolle* immens, constant, de innumerables víctimas; en va 'l remor de queixas imponents; en va lo plomejar de 'ls periodistas!
¡Tot en va!... Per lo vist era precis deixar que la *formiga* curullés de botí lo seu graner, fins que ja, irresistible la formidable empena, tingués temps d' empendre la fugida per la porta secreta del palau...

Per colmar la perfidia encara 's tira un vel desde 'l banch blau sobre 'l clam de sas víctimas y encara no s' ha obert cap expedient, ni ningú dú manillas!...

¿Hi haurá complicitats? ¿Serém tots uns?
¡Quí siga honrat que ho diga!
Comenso jo, jurant per tots mos deus que no hi rebut cap prima!»—

Doctor Robert; si hagués parlat aixis hi há un daltabaix terrible en la política.

M. RIUSECH.

LA DONA CATALANA

DIRECTORA: D. RIERA BATLLE.

FELIS MOMENT

Mon amor

Tinch un amor qu' es ma vida,
mon encís y mon consol;
per no pérdrel donaria
tot lo mes bell que té 'l mon.

Ell m' estima ab tota l' ànima,
y jo ab lo més pur desitj;
viure ab ell es sé á la gloria,
está al cel es viure aixís.

Mes nostres còrs pocas voltas
se poden parlar d' amor,
perque del amor qu' enclohuen
se 'ls ne burlaria 'l mon

Perxó si algun cop se troban
boy solets d' amor glatint,
es tant lo que volen dirse
que 's quedan ab lo desitj.

Ditxós ne será aquell dia
de la eterna llibertat,
en que nostres esprits lliures
cap al cel podrán volar.

Ara al mon passém la vida
l' un per l' altre sospirant,
¿Quan será la ditxosa hora
que nòstres còrs s' unirán?

Ara al mon passém la vida
esperant un goig etern,
¿Quan será, amor, aquell dia
que, sent teva, serás meu?

Amor pur qu' ara 'ns enllassas
no t' allunyis may per Deu,
que, sens l' amor d' ell, la terra
ne fora per mí l' infern.

AGNA de V. LLDAURA.

A un que 'm critica 'ls versos

¿Es que perquè pego als homes
que fumant 'ns asfixian
ó pego als «conquistadors»
que van detrás las faldillas
tinch de ser un marimatxo,
recalcitrant feminista? . . .

Oh, no ilús! Jo tinch un còr
qu' estimar á un home ansía
y el meu odi no es al sexo
al qual me sento impelida,
—que no en va soch una dona—
y ells com á totas, m' encisan.

Los meus escrits, si per cas
—las meas pobras filípicas—
van dirigidas no més
als que sense cortesia
creuhen que las donas som
del seu capritxo las víctimas
y 'ns concedeixen els drets
d' un moble, d' una cadira
ó ens prenen y deixan com
las criaturas sas juguinas.
De feminista no 'n soch,
pero soch dona.. y soch digna

SILETA.

D' ensá que l' us de rahó
en ma pensa feu estada,
no he gosat satisfacció
com aquesta nit passada.
Avesada ja en los anys
hermosos de la ignocencia
á sufrir los desenganys
d' una penosa existencia,
al fi, de serne ditxosa
he vist ja 'l felis moment:
¡la ditxa es més capritxosa
que 'l vá y vé del pensament!
Ta imatge tan estimada
he vist en somnis ¡oh sí;
¡Ocasión per mí anyorada
que de goig m' ha fet glatí!
No 't contemplava duptant
com á voltas ¡amor meu!
'T contemplava ab l' encant
que 'ls àngels miran á Deu.
Tos hermosos ulls de foch
també ab mí han volgut fixarse
y ¡ay! me deyan poch á poch
tos llabis al desplegar-se;
—Ay, cuánt t' estimo! afegias
—Jo encare t' estimo mes!
t' he contestat. . . ¿Cóm voldrias
que mon cor no t' estimés,
si ets lo ser encisador
que 'm pot dar felicitat?
y al dir aixó, nostre amor
un doble bés ha sellat!
Després, tal volta 'l ressó
d' aquella dolça alenada,
ha despertat ma il·lusió
ab l' oreig de matinada.
M' he trovat tota soleta
esglayada y tremolosa,
l lensant una rialleta
no sé si trista ó gotjosa.
Sols sé qu' he dit ab passió
alsant mos ulls á l' espay;
—D'altre somni axis... ¡Senyó!
¡feu que no 'n despertí may!

D. RIERA BATLLE

SEMBLANSÀ

Al coll d' un colomet blanch
vaig posá un llasset de seda
y volant pèl colomar
¡qué bonich y preciós era!
Mes un jorn, per sort fatal,
va enganxarse á la reixeta
y de dogal li serví
y allí acabá sa existencia

Igualment que 'l colomet
hi ha bastants sèrs en la terra
que perden lo més sagrat
darrera 'ls llassets de seda.

ROSETA SERRA.

Ab el refors de gent nova
molt més dalit té l' Amat
per escampar las reformas
pels àmbits de la Ciutat.

— Ahora sí, Sánchez, que se nos ha acabat la buena vida. Ya no servimos de asistente de aquel rechidor.
— Tienes razón, Gómez; estos catalanistas nos han reventat.

— ¡Pobre Gomas! Tant bé que m' ajudava a estrenyinar!
— ¡No m' hi fassis pensar, Sotia! A n' á mi y á la cambra fins ens cordava la cotilla.

TEATROS

ROMEA

Dimars últim s' estrená lo quadro dramátich de costumes de la costa, titulat *Gent de platja*, obtenint l' éxit més notable que hi ha hagut en la present temporada, tant per la pintura acabada de las escenas que conté, com per l' acert en l' argument de la obreta.

No vacilém en afirmar que *Gent de platja* es de lo més acabat que té lo teatro catalá y que ab plaher nos fá recordar la pericia que ab los quadros de costumes catalanas 'ns pintava lo malhaurat Camprodón.

L' autor de lo quadro *Gent de platja* es lo conegut y llorejat poeta Sr. Bori y Fontestá, que al final de la obra y ab aplauso general y unánim, tingué que presentarse al palco escénich quatre ó cinch vegadas.

Rebi lo Sr. Bori y Fontestá nostra més coral enhorabona.

En quant al desempeñyo, debém manifestar que sortí molt rodó, pero en ell hi sobresurtí d' un modo molt notable la dama jove Sta. Jarque, á qui li augurém un brillant porvenir.

Lo Sr. Borrás s' encarregá á última hora del personatge confiat al Sr. Goula, á causa de una indisposició d' aquest y no obstant, ne sortí molt ayrós debentse á éll gran part del éxit.

Pera dimars próxim está anunciad l' estreno de *La pecadora* obra de Angel Guimerá, que com es de suposar ja té al seu domini la actriu castellana Sra. Guerrero.

NOVETATS

Fá alguns anys s' estrená en aquet mateix teatro una sarsuela d' espectacle, titulada *Nuestra Señora de París* habent tingut extraordinari éxit, tant per la música que per ella había compost lo mestre Sr. Giró, com per la propietat ab que había sigut presentada.

Recordant donchs aquet resultat, es per lo que en la present temporada s' ha reproduhit, arreglat lo llibre ab tota la perfecció posible á fi d' adaptarhi lo magnífich decorat que existía y trajos que pera la mateixa s' habían confeccionat.

La adaptació que pera lo drama hi ha fet lo Sr. Zaldivar, ha sigut molt acertada per lo que ab justicia fou eridat á escena en lo día del estreno, habent sigut, com era de suposar, sumament aplaudidas totas las decoracions, que son obra de 'ls escanógrafos Soler y Roviro-sa, Moragas y Vilomara

Además, *El companero de Nuestra Señora de París*, qu' es la obra de referencia, ha sigut acompañada d' algún número musical, degut al mestre Sr. Giménez y ballable dirigit per la Sra. Pamias, que han acabat d' arrodonir lo bon éxit que ha obtingut.

La companyia Muñoz no ha estat del tot acertada en lo desempeñyo. Se veu que aquet género no li es prou simpátich.

Per lo dit, creyém que *El companero de Nuestra Señora de París* donará alguns plens (com ja sucehí diumenje passat) y se 'n contarán un bon número de representacions

GRAN-VIA

Ab bastanta concurrència se inaugurarà la setmana passada, habentnos donat ja la companyia un estreno que ha resultat ser *Los payasos* que si bé en vritat té alguna escena cómica, en conjunt, mes prompte perjudica al cartell que no hi dona cap importancia.

Ab tot, creyém que de *Los payasos* se 'n donarán algunas representacions y se deurá en gran part á las tipples Taberner y Bobé que hi están encantadoras.

Pera 'emá hi ha altre estreno en porta y es *El Chispita ó el barrio de maravillas* música del mestre senyor Valverde

Celebrarém son éxit.

TEATRO NOU

Dissapte passat s' estrená un drama del Sr. Fola titulat *La cruz de brillantes*.

No 'ns ha sigut posible concorre á cap de las representacions donadas, pero sabém que ha tingut un notable éxit y que, tant autor como actors, hi han lograt grans aplausos.

La setmana entrant ne parlarém de *motu propi*, puig prometém assistir á alguna de las representacions que de dita obra están anunciadas pera avuy, dissapte y diumenje próxims.

NOVETATS (Concerts Lamoureux).

La série dels tres grans concerts que la orquesta Lamoureux, dirigida pe 'l eminent mestre Sr. Chevillard, ha de donar en aquest teatro, está fixada pera los días 11, 12 y 13 próxim, habent despertat tant entussiasme, que l' abono ha quedat casi cubert, per lo que es de esperar que dits tres concerts serán altres tants aconteixements musicals.

Lo programa escullit, es de lo mes important que s' ha compost, per lo que entre composicions més notables de Wagner, n' hi figurarán del colós Beethoven y d' aquestas las més valiosas, com son las sinfonías «heroica» y «pastoral» y la obertura de *Leonora*

Ab fonament s' espera que dits concerts serán de imperdurable memoria entre los filarmónichs d' aquesta capital.

UN COMICH RETIRAT.

¡ADEU TARTANA!

Jo bé deploro ab sentiment
lo teu mal rumbo, amiga meva,
perque t' estimo y la ansia teva
veig que á un abim^{te} va empenyent.
Mes tu m' escoltas ab somris,
tractantme aixís de poca-sol a,
y ab avaricia y gana molta
tos fins segueixes.. ¡infelís!
Donchs, ves seguintlos ja que 't cou
eixa vil febre que t' aplaca,
fins que t' embrutis ab la taca
que jamay surt, ni ab fel de bou!

RAMPELLS.

Bibliografía

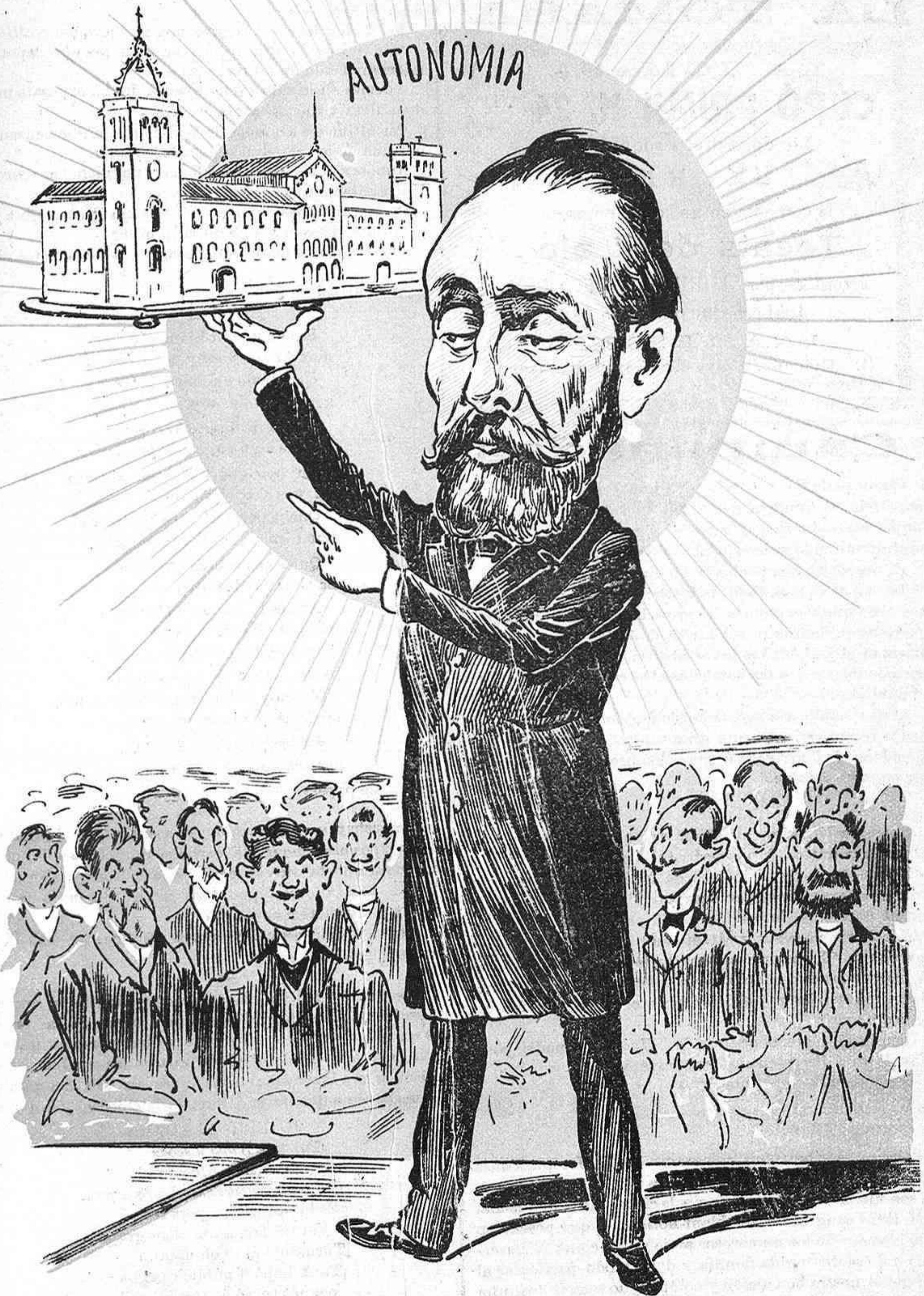
Hem rebut las obras *La viuda de Elza*, de Enrich Sienkiewicz, y *El Secretario íntimo*, de Jordi Sand, editadas ab molta correcció y propietat, formant elegants tomos de unas 200 páginas y tamany 11 per 16 centímetros, al preu de 60 céntims cada un, que per lo módich de son preu, no duptém que prompte figurarán en totas las bibliotecas.

Dits tomos forman part de la *Colecció Moderna* que son editor lo Sr. Montesinos, se proposa publicar quinquenalment.

Pera las obras en preparació s' anuncian autors tan notables com Daudet, Zola, Tolstoi, Gautier, Galdos, Pereda, Dumas, Montepin, etc., etc., es á dir, lo més granat de la literatura novelesca.

Si las obras succesivas son tan ben presentadas com las dugas que s' han publicat, augurém un brillant negoci á la casa editorial.

AUTONOMIA

En Robert, concís y enérgich,
el Congrés dels diputats
ha enlayrat l' Autonomia
de las Universitats.

Regalos als lectors

— DE —

LA TOMASA

LA TOMASA
CUPÓ PRIMA N.º 24 (1)

Que dona dret á adquirir per

UN RAL

la comedia en un acte y en prosa

Tocats de l' ala

arreglada per J. RIERA Y BERTRAN

qual preu corrent es lo de

UNA PESSETA

(1) Caduca als vuyt días ó avans si s' agotan
ls exemplars.

Campanadas

Els amos de l' art metalúrgich han acordat dirigir una exposició al Congrés demanant que l' ex-governador d' aquesta provincia senyor Socías, siga inhabilitat pera desempenyar en lo successiu càrrechs públichs.

¿No més? Ab ben poch s' acontentan els metalúrgichs.

En un altre país ahont la justicia fos una veritat, 's demanaria que s' expliqués la procedencia de unas 300.000 pessetas qu' han entrat d' ara poch á Mallorca, y 's demanaria també, ahont son las estoballas, la roba de lliç, alguns mobles y fins las bombetas eléctricas d' un cert edifici públich.

Aixis s' explicaria satisfactoriament lo per qué un governador recent arribat á una gran capital, tingué qu' enviar al endemá de l' arribada á que li compressin un rentamans per poguer rentarse.

*

El senyor Urrecha del *Diluvi* es un *dómine* teatral qu' exerceix la crítica ab una pedanteria que fa riure.

Tránsfuga de 'ls periódichs de Madrid, d' ahont según crech van expulsársel per cargant y latós, ha vingut á la ciutat comtal y després de fer la papallona en torn de varios diaris, va plantar cátedra en l' *Eco de las clavegueras*, ahont l' home prenentse en serio son paper, fá y desfá, maneja las deixuplinas, dona patents ó nega beligerancias, donantse á sí mateix el gust de creure que algú fá cas de lo qu' escriu.

Hem llegit algunas criticas de l' Urrecha y podém assegurarli qu' á Barcelona no farà carrera.

Es massa mestre per nosaltres.

¡Mestre... Titas!

*

Sabém que s' ha rebut telegrama de D. Joseph Ponsa y Portús, notificant sa felis arribada á la Habana de regrés de son últim viatge á las principals ciutats de la Peninsula.

Molt 'ns congratula semblant noticia, la que posém en coneixement de los numerosos amichs que conta á Barcelona y de sa distingida familia y d' un modo particular al seu nebot, nostre bon amich y company lo senyor Joaquím Ponsa y Casañé.

*

Vostés ja saben qu' á Barcelona tenim una Escola taurina, pero lo que no saben encara es que la Escola en questió treu fabas d' olla. Végis la mostra:

Ara per ara ja ha adquirit un quadro al oli representant á ne 'n *Frascuolo*.

En *Badila* ha ofert rega'ar una montera del *Gallito*.

En *Cara ancha* diu qu' enviará un preciós capot pera adornar el saló de tauromaquia.

Además en lo saló d' ensenyansa hi há exposats un trós de muleta y una sabatilla del *Tato*.

Per últim, els alumnos de la Escola, diu que pensan confiar una de las cátedras al picador *Badila*.

Aquets son els progressos que d' un pich 'ns ofereix la Universitat tauromáquica barcelonina.

De seguir aixis, que plegui l' altra Universitat y que pleguin l' Edisson y en Santos Dumont.

Aviat tindrem ficsa sobre nosaltres la vista de tot el mon sabi

¡Per burros!

*

Se sab que 'n Llanas (Albert) may tingué 'l seny ben complert.

Que desde que feya 'l «Trós (1) gosa fama de *latós*.

Que al dedicarse al *trayato* sempre algú pagava 'l pato.

Qu' escrigué 'l «Vésten Antón» y... va tocar el violón.

Que 's portá ab el «Don Gonzalo» igual qu' un Molière .. *el malo*.

Que á sas vellesas, *por fin* ha timat á Moratin

Ara es l' Adám de *Cu-Cut* que pot dir «oli hi begut».

L' Agulló li crida:—«Adam... ¡Aixis 'n fongués un llamp!»—

Y 'l noy Folch, diu:—«Don Albert miris bé que vosté 'ns pert,

y si segueix dant llissóns...

¡'ns acabarà els turróns!»

(1) de paper».

*

Hém rebut una invitació per assistir á la inauguració de la exposició-concurs de cartells anunciadors del paper de fumar que fabrica la casa Eduart Roca y Germá, de Palma de Mallorca, qual acte tindrà lloch lo próxim dissapte. Prometém assistir'hi.

Dita exposició estarà oberta al públich del 9 al 17 del present mes.

*

L' editor del folleto «Sabis y sebas», surtit la setmana passada, 'ns prega fem públich que á causa de las pressas ab que tingué d' imprimirse dit volúm per motiu de la huelga recent, quedá oblidada una de las semblansas del llibre, la més interessant sens dupte als ulls del públich. Aquesta tenia d' anar la última de la colecció y diu aixis

JOSEPH ALADERN

¿Per triá *Sabis y sebas*

vas venirten d' Alcover?

Creume, regressa á «La Saura» ..

¡Es lo millor que pots fer!

Vol tal feyna un' altra grapa...

Tórnaté'n al lloch natal...

¡Tant de bó 'l públich pagano

pogués torná á .. teni 'l ral!»

Cumplim gustosos l' encárrech.

*

En Sagasta, un de 'ls dos puntals de la monarquia, per no dir lo puntal únich, se 'n vá per moments á fer malvas.

Els metjes, després d' haverlo visurat desde la planta de 'ls peus á la punta del tupé, han declarat que de la vida del antich miliciano nacional no 'n donan dos quartos.

Tant es aixís que l' han posat al régimen alimentici de las criaturas quan acaban de neixe y encara no maman; llet de burra ab aygua de cal.

Després d' aixó 's creu que 'l donarán á dida.

¡Nosaltres ja fa molt temps qu' hém adoptat igual resolució!

*

El nou governador civil senyor Manzano ha comensat sa gestió fent tancar las academias de billar y de tiro al blanch y prohibint terminantment que segueixin funcionant las taules de «burro».

Molt bé! Ara no més falta que fassi tancar aixís mateix las loterías y prohibeixi la venta de bitllets de la timba nacional.

¿A que no?

*

Llegeix:

«Han arribat á Girona els priors de 'ls convents de Fontfroide y Senasque (Fransa), procedents de Olot, abont tenen el propósit de instalar sas comunitats en vista de que la lley 'ls obliga á marxar del seu país.»

Endavant. Ja ho diu lo ditxo; á gós flach tot son pussas.

Espanya s' ha posat impossible per tothom, menos pe 'ls frares.

Aném en camí de recullir tots els ganduls de l'Univers.

*

S diu que á dalt del Tibidabo, y com un de 'ls atractius de la vinenta temporada, s' hi instal·larán ulleras pera ús del públich.

S afegeix que entre las ulleras més notables figurarán la de un distingit marqués y la de un conegut industrial.

Lo nom del aristócrata no estém autorisats á revelar-lo. En quant al industrial que posará sa ullera á disposició del públich, 's creu qu' es lo conegut senyor Llibre.

*

A Valladolid van anar á garrotadas y cops de xarrasco per qüestions amorosas, els cadets y 'ls estudiants.

De 'ls segons ho compreném, perque la ciència no está renyida ab l' amor.

Pero de 'ls primers ó siga de 'ls cadets no sabém explicar carnos que per qüestions amorosas fassin gatadas, després que en Weyler ha declarat que no poden pensar ab tenir dona fins que siguin capitans ó lo qu' es lo mateix, fins que passin de la cinquantena.

Y la veritat, barallarse per faldillas que están tan llunyanas, es una tontería.

*

Hem tingut el gust de rébre un almanach crónica del concurs universal de cartells pera anunciar els cigarrillos París, obert fa algún temps per la casa Malagrida de Buenos Ayres.

'S tracta de un treball primorós y notabilíssim que re produheix los retratos de 'ls autors que obtingueren los tres premis primers y publica 'l facsimil de 'ls cartells que obtingueren premi (3) y accessits (27).

Magníficament presentat y molt ben imprés l' almanach de la casa Malagrida es un' obra de gust.

Remerciém l' envió.

*

A pesar de que 'ls quatre soldats y un cabo que segueixen á Barcelona la politica de 'n Romero Robledo, s' han apresurat á felicitarlo com de costum, s' ha de confessar que l' últim discurs de l' *ex pollo antequerano* tractant els sucesos de Barcelona, no está á l' altura de la fama del seu autor.

En Romero Robledo tractá la qüestió obrera ab tota la mala pata possible y va ferse un farcell ab las continuas contradiccions.

Ho sentim de veritat. Altres polítics si decahuen en eloquencia, poden continuar sent personas importants per sa honradés, son talent, sa consecuencia.

Pero á ne 'n Romero Robledo, si li trayém la florida xerrameca, ¿qué li queda? .. Res absolutament

Tres dents com palets de riera,
un ceceig sense oli y sal,
un sach d' impotents envejas
y... una barra colossal.

*

Un subjecte, president d' una societat obrera de Madrid, al que segons sembla l' *amigo del pueblo* senyor Lerroux li deu una cantitat, ha dirigit una exposició al Congrés demanant qu' aquest obligui al diputat per Barcelona á pagar lo que deu.

Els demés diputats encara rihuen. Rihuen de la cándida petició del subjecte aludit y rihuen per partida doble.

— Ahont aniriam á parar? — diuen ells; si 'l Congrés hagués d' atendre aquesta mena de peticions, els acreedors de 'n Lerroux s' ho dirian y aviat no 'ns entendriam de feyna. Aixó seria una professó feta de sastres, sombrerers y dispeseras

Sense comptar que aplicat el mateix criteri als demés membres de la Cámara, aviat aixó semblaria Xauxa. Entre 'l *capitán Verlares*, en Lerroux y en Cañellas, aviat estariam com al parlament de Londres.

No més 's veurian que *inglesos*.

*

Ha sigut nombrat, entre altres, membre de una comissió qu' ha de emetre dictamen sobre unas reformas del Consell de Instrucció Pública, lo senador per Tarragona senyor Gasso!

Celebrém l' acert de 'l ministre qu' ha fet lo nomenament, puig lo senador per Tarragona es persona molt apta en assumptos d' instrucció. 'Ns consta que sab de llegir y fins si molt ens apuran d' escriure y tot. Lo que no sab es de fer discursos.

El senyor Gasso es d' aq ells *que leen pero no preñuncian*.

*

Llegim en los diaris de Sabadell que la empresa del gas d' aquella població que ja donava el fluit á 25 céntims metro, ha rebaixat un 20 per 100 d' aquest preu y resulta per lo tant á 20 céntims.

La empresa de Sabadell, segons noticias, es la mateixa «Catalana» de Barcelona que aquí 'ns acana 'l gas á 30 céntims.

¿Podria saberse per quin motiu, el gas pot donarse á 20 céntims á Sabadell, mentres s' ha de pagar á 30 á Barcelona?

Suposém que no será perque la hulla, posada aquí, resulti més cara que allí, ja que á Sabadell té 'l sobrepuig de l' acarreg.

Un camàlich á uns reporters madrilenys.

—Si, sanyores! Ja puegan vostés anar cuan confiansa port Bruselona anca seyan padioristas da Madrit. Els hualguistas (ca san acabadu) no salos comarán vivos. No 'ls agusta la carn da... burro.

Secció de trenea - closeas

Xarada

En una *tot* del carrer
de tres-prima girat dos
una nena molt petita
tot jugant *hú-dos-tres* foch

J. MONTABLIZ.

Creu numérica

3 5	Musical.
6 7 2	Nom de dona.
9 6 7	Carrer Barcelona
3 9 4	Nom d' home.
1 2 3 7 2 8 9	> >
1 2 3 4 5 6 7 8 9	> >
1 2 3 4 5 6 9	> >
8 9 1	Tothom ne té
4 9 6	Planta.
2 6 6	>
3 2 6	Moneda.
9 4 2	Animal de ploma
5 8 8 2	Carrer Barcelona
3 2 1 9 8	Nom d' home
4 2 1 7 6 9	> >
1 7 4 2 5 6 2	> dona

A. M.

Geroglífich

VIII

P A M S

R I I

AIGUA-FREDA.

Tarjeta

Clara Terne

SILS.

Formar ab aquestas lletas lo nom
de un drama catalá en tres actes.

JOAN GERMAN.

Anagrama

—¿Qué 'n sabs del amich Marsal?
—Donchs qu' está malalt, Cabot.
—¿Y aixó?
—Va ferse un *total*
de córrer, y es natural,
diu que li fa mal lo *tot*.

A. RIBAS LL.

Conversa

- ¿Ahont es el seu pare, Ramón?
- Serra taulons abaix al pati
- ¿Está sol?
- No; y há ma germana.
- ¿Quina, la Maria?
- No, la que havém dit.

A. de VILAFRANCA.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

- Espanya y Portugal, trmte. . 1'50 ptas.
- Cuba y Puerto Rico, » . 3 »
- Extranger, » . 3 »
- Número corrent . . . 0'10 »

Tota reclamació podrá dirig' rse á la
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
de dit periódich,

— 6, SANT RAMÓN, e —